

Мирон Козак
Володимир Люба

УКРАЇНСЬКІ ШАХОВІ КАЗКИ

Видання друге, доповнене

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

300 примірників першого видання «Українських шахових казок» розлетілися по світу майже зі швидкістю світла — 300 тисяч кілометрів за секунду — і вже стали бібліографічною рідкістю.

Індія, Китай, Великобританія, Франція, Німеччина, Іспанія також хочуть мати свої національні шахові казки. Будемо дуже раді, якщо вони з'являться у цих та багатьох інших країнах світу. Адже шахи не знають національних кордонів, вони лише мають неповторний національний колорит.

Вічна магія шахів твориться білими і чорними фігурами на чорних і білих полях. Автори другого, суттєво доповненого видання «Українських шахових казок» ставили собі за мету переконати їхніх читачів ось у чому:

***Чорно кругом чи біло,
Не зупиняти рух.
Може зламатись – тіло,
Але ніколи – дух.***

* * *

Дякуємо заслуженому художнику України Олексію Кулакову за дозвіл використати його картину «Козак Мамай» при створенні обкладинки книги «Українські шахові казки».

КАПАБЛАНКА І СУХОМЛИНСЬКИЙ

(Необхідна передмова)

Дорогі наші маленькі українці та україночки! Взявши у руки цю книжку, ви стали на поріг казкового світу шахів. Щоб переступити його та увійти у царство богині Каїси, вам треба освоїти нескладну шахову нотацію та ази шахової мудрості.

Для початківців уже написано багато хороших посібників, які допоможуть вам швидко засвоїти правила гри та вивчити просту шахову нотацію. Радимо вам, наприклад, чудовий «Шаховий буквар» чеських авторів Інни та Іржі Весели, виданий українською мовою у Києві 1984 року.

«Українські шахові казки» вам будуть розповідати визнані світом українські майстри цієї древньої і мудрої гри. Кожна їхня партія, вміщена у цій книзі,— захоплююча і повчальна казка.

Гра в шахи — це дуже змістовне, своєрідне спілкування людей. А радість людського спілкування — найбільша у світі радість!

Самі ж шахи вже давно стали частиною світової культури. «Шахи — це створення образів своєрідної краси, доступних розумінню тільки небагатьох посвячених». Так писав майже триста років тому італійський аристократ Ерколе дель Ріо. А четвертий у світовій історії шаховий король (чемпіон світу), доктор права Олександр Алехін твердив, що саме з допомогою шахів виховав і загартував свій характер. Ще один доктор, але вже медицини, німець Зігберт Тарраш був глибоко переконаний: «Шахи — як любов і музика — здатні робити людину щасливою».

Отже, читайте «Українські шахові казки»! Будьте щасливими!

Чому ж ми назвали цю необхідну передмову «Капабланка і Сухомлинський»?

**Хосе Рауль Капабланка
і Граупера**

(19 листопада 1888 – 8 березня 1942) — кубинський шахіст. Третій чемпіон світу з шахів із 1921 до 1927 року.

Василь Сухомлинський

(28 вересня 1918 – 2 вересня 1970) — український педагог, публіцист, письменник, поет.

А ось послухайте!

«Я вважаю, що шахи варто було б включити до шкільних програм у всіх країнах. У десятирічному віці діти мають починати опанування шахів за програмою, яка враховувала б їхній вік та обдарованість».

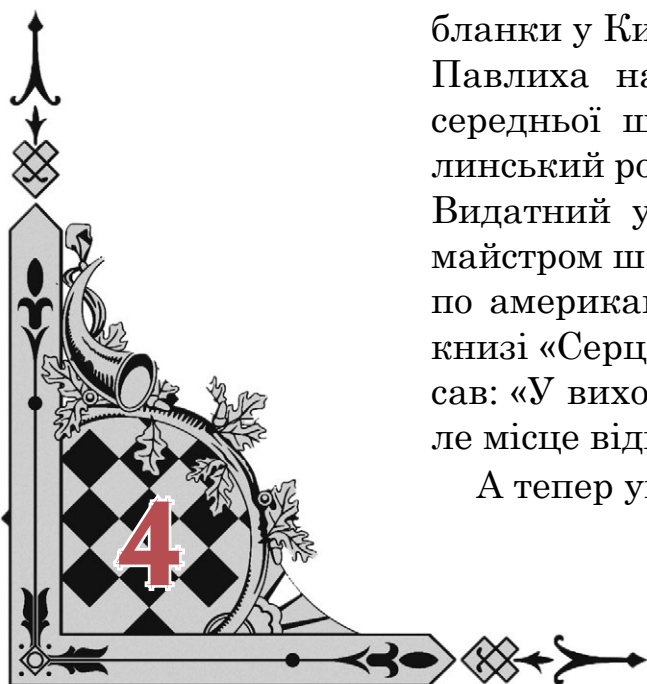
Так почав свій курс радіолекцій славетний кубинський шахіст Хосе Рауль Капабланка. І пригадав одне з найцікавіших вражень на своєму тривалому чемпіонському шаховому шляху.

Отже, перебуваючи у 1936 році в Києві, кубинець запросив знаного іспанського гітариста Андреса Сеговію, що якраз гастролював тоді в Україні, на свій сеанс одночасної гри для юних шахістів. Знову надамо слово Капабланці.

«Призначеної години Сеговія, його дружина і я увійшли до зали. І на обличчі Сеговії я побачив здивування, викликане видовищем, що постало перед нами. Простора зала була заповнена вщерть; понад тисяча дітей зібралися на балконі, щоб спостерігати за грою. На сцені за тридцятьма столиками сиділо тридцятьоро хлопчиків і дівчаток у віці від десяти до шістнадцяти років, готових дати мені бій... За спинами гравців було безліч дітей та їхніх учителів, а за ними розмістилися гості. То було справді, як висловився Сеговія, видовище надзвичайне».

...Рівно через 15 років після того сеансу Капабланки у Києві у мальовничому українському селі Павлиха на Кіровоградщині директор місцевої середньої школи Василь Олександрович Сухомлинський розпочав свої педагогічні експерименти. Видатний український учитель не був великим майстром шахової гри і не чув лекцій Капабланки по американському радіо. І все ж згодом у своїй книзі «Серце віддаю дітям» Сухомлинський написав: «У вихованні культури мислення дітей чимале місце відводилося шахам».

А тепер уважно слухайте першу нашу казку.

Казка перша

НАРОДЖЕННЯ ШАХІВ

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі,
придбайте, будь ласка, повну версію книги.